

فرهنگ‌پذیری ایرانیان و عیلامیان آغاز امپراتوری هخامنشی

مجموعه تاریخ | ۲۴ | تاریخ ایران | ۴ |

نشر سینا

این کتاب ترجمه‌ای است از سه مقاله از ووتر هنکلن:

Teispès et les Perses, l'École Pratique des Hautes Études 2014;
Persians, Medes and Elamites: Acculturation in the Neo-Elamite
Period, S.a.r.g.o.n. editrice e libreria 2003;
Cyrus the Persian and Darius the Elamite: a Case of Mistaken
Identity, Harrassowitz Verlag 2011.

سرشناسه: هنکلن، ووتر، Henkelman, Wouter

عنوان: فرهنگ‌پذیری ایرانیان و عیلامیان: آغاز پراتوری هخامنشی

نویسنده: ووتر هنکلن؛ مترجم: یزدان صفایی

مشخصات نشر: تهران، حکمت سینا، ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۲۷۲ صفحه

شابک: 978-600-8058-62-5

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: عیلامیان، Elamites

موضوع: عیلامیان -- تمدن، Elamites -- Civilization

موضوع: ایران -- تاریخ -- عیلامیان، ۲۲۲۵-۵۳۹ ق.م.

موضوع: Iran -- History -- Elamites, 2225-539B.C.

موضوع: ایران -- تاریخ -- هخامنشیان، ۵۵۹-۳۳۰ ق.م.

موضوع: Iran -- History -- Achaemenids, 559-330B.C.

شناسه افزوده: صفایی، یزدان، ۱۳۶۸، مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸ ۴ف۹/۱۸۴ DSR

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۱۲۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۶۴۶۵۳۲

نشر حکمت سینا

تهران، خیابان انقلاب، ابتدای بوریحان، شماره ۹۴، کدپستی: ۱۳۱۵۶۹۴۱۶۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۶۵۰۵ / ۶۶۴۱۵۸۷۹ / ۶۶۴۱۲۹۰

ایمیل: info@hekmat-ins.com

www.hekmat-ins.com

info@hekmat-ins.com

فرهنگ‌پذیری ایرانیان: علم و ایمان

آغاز امپراتوری محامدوی

نویسنده: ووتر هنکلمن

مترجم: یزدان صفایی

ویراستار: سجاد امیری باوندپور

چاپ اول: ۱۳۹۸ ش. ۱۴۴۱ ق.

شمارگان: ۷۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۵۸-۶۲-۵

حروفچینی و صفحه‌آرایی: واحد تولید حکمت

چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر کیمیای حضور

(کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است)

تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه (از قبیل چاپ، فتوکپی، الکترونیکی، صوت و تصویر) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

۴۹۰۰۰ تومان

فهرست

۹	یادداشت نویسنده و ترجمه فارسی
۱۵	مقدمه مترجم
۱۹	چیشیش و پارسیان
۲۵	پارسیان، مادها و عیلامی‌ها: فرهنگ پیری در دوره عیلام نو
۲۶	۱.۱. دوره عیلام نو
۴۰	۲.۱. حوزه عیلام-ایران‌شناسی
۶۲	۱.۲. مادها و عیلامی‌ها
۷۰	۲.۲. مادها در شوش؟
۷۲	۱.۲.۲. مکتب
۷۵	۲.۲.۲. مدّگه
۸۲	۳.۲.۲. مدّ
۸۷	۴.۲.۲. سازاپیس
۹۳	۵.۲.۲. غیبت «مادها» در شوش
۹۶	۶.۲.۲. ایرانیان در شوش
۱۰۲	۳.۲. کلماکره
۱۳۲	۳. خلاصه: پارسیان، مادها و عیلامی‌ها
۱۳۴	پیوست: σάρατις در منابع یونانی
۱۴۷	کتاب‌شناسی

۱۶۳	کوروش پارسی و داریوش عیلامی: اشتباهی در تشخیص هویت
۱۶۳	۱. مقدمه: از کوروش تا داریوش
۱۷۴	۲. پیدایش پارسیان
۱۷۴	۱.۲. عیلامیان و ایرانیان
۱۷۹	۲.۲. عیلامیان و پارسیان
۱۸۲	۳.۲. وضعیت و پیدایش زبان عیلامی هخامنشی
۲۰۳	۱. اندیشه‌ان و پارسه
۲۳۵	نکته: نظر هینتس و گرشویچ درباره وضعیت زبان عیلامی هخامنشی
۲۵۵	فهرست اصطلاحات
۲۵۷	کتابشناسی

مقدمه مترجم

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از ترجمه سه مقاله از پژوهشگر هلندی، ووتر هنکلمن، که به فراآیند فرهنگ‌پذیری میان مهاجران ایرانی‌زبان در مناطق جنوب غربی ایران و جمعیت عیلامی ساکن در آنجا اختصاص یافته‌اند. نویسنده تحصیلات دانشگاهی خود را در رشته زبان‌شناسی کلاسیک با تخصص یونانی باستان در دانشگاه لایدن آغاز کرد و سپس در رشته تاریخ باستان با تخصص فرهنگ و زبان‌های هخامنشی در دانشگاه اوترخت ادامه داد. او در سال ۲۰۰۶ میلادی مدرک دکترا را به‌خاطر درجه دکترا گرفت و رساله خود را که مشابه مقالات ترجمه‌شده در اینجا با تمرکز بر متون باروی تخت جمشید درباره فرهنگ‌پذیری عیلامی بابلی بود در مجموعه تاریخ هخامنشی در سال ۲۰۰۸ به صورت کتابی مفصل به چاپ رساند که ترجمه‌ای از آن به فارسی نیز به طبع رسیده است. بیش از یک دهه است که آثار ووتر هنکلمن به روند افزایش دانش ما از فرهنگ و تاریخ هخامنشی سرعت بخشیده است. به فارسی تاکنون از او یک مقاله در جلد ۱۳ تاریخ هخامنشی، مقاله کوتاهی با عنوان «آیا کوروش پارسی بود؟» در مجله سرزمین من و کتابی که ذکرش رفت ترجمه شده است.

امید است با چاپ اثر حاضر بحث‌های گسترده‌ای که او مطرح می‌کند بیش از پیش مورد توجه خوانندگان فارسی‌زبان قرار گیرد.

مقاله نخست در اصل فرانسوی و مقاله دوم و سوم در اصل انگلیسی هستند. راقم این سطور با توجه به علاقه و زمینه پژوهشی خود، متوجه شد آنچه هنکلمن به‌ویژه در مقاله دوم و سوم نوشته است، در ایران به درستی خواننده یا فهمیده نشده است. این موضوع و همین‌طور اهمیت مضاعف این مقالات برای فهم دقیق‌تر تاریخ و فرهنگ دوره هخامنشی انگیزه مترجم برای گردآوری مقاله‌های دشوار هنکلمن به فارسی بوده‌اند. مترجم در ابتدا تلاش‌های خود را بر ترجمه مقاله دوم و سوم که اهمیت فوق‌العاده‌ای دارند، متمرکز کرده بود. مقاله نخست در نخستین ملاقات حضوری نویسنده و مترجم در خرداد ۱۳۶۵ از سوی نویسنده برای ترجمه و چاپ در این کتاب پیشنهاد شد و مترجم نیز با تمایل این پیشنهاد را پذیرفت.

نویسنده در دومین دیدارمان در مؤسسه باستان‌شناسی آلمان در تهران، تحریری انگلیسی از مقاله نخست که در اصل فرانسوی نوشته شده در اختیار مترجم قرار داد. در واقع مترجم با در اختیار داشتن نسخه فرانسه این مقاله و مقابله آن، از تحریر انگلیسی که نویسنده در اختیارش گذاشته استفاده کرده است. مقاله دوم^۲ در سال ۲۰۰۳ میلادی در مجموعه «ایلی» چاپ رسیده

۱. این مقاله ترجمه‌ای است از:

Henkelman, Wouter F.M. 2014. "Teispès et les Perses", *Annuaire de l'École Pratique des Hautes Études, Section des sciences historiques et philologiques* 145: 19-21.

۲. این مقاله ترجمه‌ای است از:

Henkelman, Wouter F.M. 2003. "Persians, Medes and Elamites: Acculturation in the Neo-Elamite Period", in Giovanni B Lanfranchi, Michael Roaf & Robert Rollinger (eds.), *Continuity of Empire (?): Assyria, Media, Persia*, Padova, Italy: S.a.r.g.o.n. editrice e libreria, pp. 181-232.

توسط متخصصان تألیف شده‌اند،^۵ محل رجوع مترجم برای انتخاب برابرنهادهای مناسب بوده‌اند.

در پایان بر خود می‌دانم که از آقای دکتر ووتر هنکلمن بابت وقتی که در ملاقات دومان در مهرماه ۱۳۹۵ گذاشت و پاسخ پرسش‌های ناتمام من را با حوصله داد تشکر کنم. همچنین بایسته است از سرکار خانم دکتر لیلا مکوندی، دایان، سجاد امیری، میلاد عابدی، سینا عباسلو و خانم‌ها شادی ابراهیمی و بدیه رشیدی برای نظرات سودمندشان قدردانی شود. البته بدیهی است که در تمام مواردی که با دیگران مشورت شده است، تصمیم نهایی را مترجم خود گرفت. و در هیچ‌یک مسئولیت اشتباه‌های احتمالی برعهده خود اوست. در پایان بر خود می‌دانم که از نویسنده گرامی که او را استاد و دوست خود می‌دانم بر سر مقدمه پر عنایی که بر این کتاب نوشته و در آن به من لطف فراوان داشته تشکر کنم. امیدوارم که با این مقدمه مهم او و ترجمه مقالات پیش روی شما فرصت بفری برای توجه به جنبه‌های مهمی از تاریخ ایران مهیا شود.

یزدان صفایی

مرداد ۱۳۹۸

۵. مدرسی قوامی، گلناز، فرهنگ توصیفی آواشناسی و واج‌شناسی، تهران: علمی، ۱۳۹۴؛ راسخ‌مند، محمد، فرهنگ توصیفی نحو، تهران: علمی، ۱۳۹۳؛ شقاقی، ویدا، فرهنگ توصیفی صرف، تهران: علمی، ۱۳۹۴؛ عبدالکریمی، سپیده، فرهنگ توصیفی، زبان‌شناسی اجتماعی، تهران: علمی، ۱۳۹۲؛ چنگیزی، احسان، فرهنگ توصیفی دستور تاریخی، تهران: علمی، ۱۳۹۵؛ نغزگوی کهن، مهرداد (یا همکاری شادی داوری)، فرهنگ توصیفی زبان‌شناسی تاریخی، تهران: علمی، ۱۳۹۳.